

Tehisintellekti õppetöös kasutamise hea tava Viimsi Gümnaasiumis

Dokumendi eesmärk on sätestada üheselt mõistetavad põhimõtted mistahes tehisintellektil (edaspidi TI) põhinevate tööriistade kasutamiseks Viimsi Gümnaasiumis (VGM). Korra eesmärk on toetada tehisintellekti vastutustundlikku, eetilist ja turvalist kasutamist ning kaitsta TI-rakenduse kasutajate privaatsust ja isikuandmeid. Kord kehtib kooli õppijatele, õpetajatele, tugispetsialistidele, juhtkonnale ja teistele koolitöötajatele, kes kasutavad TI-rakendust. Aloleva loomisel on aluseks võetud Haridus- ja Teadusministeeriumi, Tartu Ülikooli, Tallinna Ülikooli, OpenAI ning sihtasutuse TI-Hüpe soovitusel koolidele tehisintellekti tööriistade kasutamiseks.

1. Mõiste selgitus

TI-rakendus on kolmandast isikust teenuse osutaja pakutav tehisintellektisüsteem (sh keelemudel) õppetöö ja õpetegevuse toetamiseks (näiteks ChatGPT, Google Gemini, NotebookLM, Copilot jms).

2. Tehisintellektil põhinevate tööriistade kasutamine õppetöös

TI-d kasutatakse õppetöös eesmärgipäraselt, et toetada õppimist ja õpetamist. Kõik kasutajad peavad arvestama, et TI-rakendus võib anda ebatäpseid, kallutatud või ebausaldusväärseid vastuseid. Seetõttu tuleb saadud teavet alati kriitiliselt hinnata ja vajadusel täiendavalt kontrollida. VGMis tuleb tehisaru kasutamise osas alati eelnevalt veenduda, kas antud ülesande/harjutuse vms koolitöö puhul on see lubatud (vt punkt 3).

TI-rakendust kasutades peab iga kasutaja arvestama andmekaitse ja eetika põhimõtetega. Enne TI-rakendusse sisendi edastamist tuleb veenduda, et see ei sisalda isikuandmeid ega konfidentsiaalset või tundlikku infot. **Näited isikuandmetest on: ees- ja perekonnanimi, kodune aadress, isikukood, sünniaeg, telefoninumber või e-posti aadress, pilt või video, kus inimene on äratuntav. Konfidentsiaalne info: erinevad töödokumendid jms.**

Õppimisel tuleks meetodeid valides alati mõelda nende eesmärgipärasusele. Seega peab ka TI õppeprotsessi kaasamine olema läbimõeldud otsus ning sellele peaks eelnema ülesande iseseisev lahendamine. Seejärel saab õpinguid tehisaru abil toetada, kui:

- küsida abi teemade paremaks mõistmiseks;
- genereerida uusi ideid ning arutada läbi nende üksikasjad;
- tõlkida teksti;
- paluda tagasisidet oma tööle, leida kiiresti vigu;
- küsida teemakohaseid soovitusi lisaallikate leidmiseks;
- visualiseerida oma ideid;
- jm

TI-rakendust kasutades peab alati austama teisi inimesi ja nende privaatsust (vt 2. peatüki näiteid isikuandmetest). Kõik peavad järgima andmekaitse reegleid – nii seadusest tulenevaid kui ka kooli enda reegleid.

TI-rakendusse sisselogimine peab alati toimuma turvalise parooli abil ning isiklike kasutajakontosid ei tohi teiste isikutega jagada.

3. VGMi tehisintellekti kasutamise hea tava

Kuna TI on abivahend, siis ei tohiks sellest õppimisel ega õpetamisel sõltuvaks muutuda. TI kasutamine ei tohi hakata piirama õppija arengut. Seega on mõistlik sätestada üheselt mõistetavad raamid, mis selle kasutamist lubavad ning piiravad. Viimsi Gümnaasiumi ühised TI kasutamise põhimõtted on:

- TI ei õpi sinu eest. Enne tehisaru kasutamist proovi alati algul ülesannet iseseisvalt lahendada;
- TI kasutamine koolitöodes on lubatud ainult õpetaja loal;
- TI-d kasutades kontrolli alati saadud teavet;
- ära sisesta TI-sse enda ega kellegi teise isikuandmeid;
- arvesta erinevate keskkondade puhul vanusepiirangutega;
- väldi plagiaati ja viita alati TI kasutamisele;
- lõpliku töö sisu eest vastutad sina.

Õppija peab enne õppetöö algust endale selgeks tegema, mil viisil ja kas üldse on TI kasutamine konkreetses ainetunnis lubatud. Osaliselt või täielikult TI-rakenduse abil loodud töö esitamine enda nime alt, ilma TI

kasutusele viitamata, ei ole kooskõlas akadeemilise aususe nõudega ning võib pidada akadeemiliseks petturluseks. Sellisel juhul on tulemuseks MA või 0.

Tekstiroboti kasutamisel õppetöös tuleb olla läbipaistev. Väiksemahulistes tunnitöodes tuleb järgida õpetaja juhiseid viitamise osas. Pikemates kirjalikes tekstides (nt uurimis- ja praktiline töö ehk UPT jms) tuleb kirjeldada TI-rakenduse kasutamist järgnevalt:

- millised töö osad on loodud TI abiga (joonised, andmed, tekstiosa jne)

(Näide 1) Järgnev definitsioon põhineb Chat GPT 19. aprilli 2026. aasta vastusel küsimusele „Mis on keelemudel?“. Tulemus oli järgmine: „[—]“ (Open AI, 2026).

- milliseid TI rakendusi kasutati (TI rakenduse looja, rakenduse versiooni aasta, rakenduse nimi, versioon, tüüp või kirjeldus ning veebiaadress)

(Näide 2) Kasutatud allikate all: OpenAI. (2026). ChatGPT (20. detsembri versioon) [suur keelemudel]. <https://chat.openai.com/> (kohaldub APA viitamine)

- millisel kuupäeval TI-rakendust kasutati (vt näide 1)
- kui generatiivse TI-rakendusi kasutatakse suuremate kirjalike tööde puhul (nt UPT) sisu määravate osade koostamisel, selgitatakse TI kasutusviisi metoodika või praktilise töö tööprotsessi kirjelduse peatükis.

Tekstirobotite väljund ei pruugi alati olla tõene. Kindlasti tuleb kasutajal sisu kriitiliselt hinnata ja kontrollida, enne kui materjali oma töös kasutada. Tekstiroboti genereeritud sisu kasutamise eest vastutab kasutaja ehk töö autor.

Kasutatud allikad:

Üleülikooliline tekstirobotite õppetöös rakendamise töörühm. (kuupäev puudub). *Suunis tehisintellekti kasutamiseks õppetöös.* Tartu Ülikool. Viimati külastatud 19.03.2026, <https://ut.ee/et/sisu/tartu-ulikooli-suunis-tekstiroboti-kasutamiseks-oppetoos>